

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegrafu este dăminea si Joi'a, la se-care dăne septemuni cu Adansula Foisărei — Prensmeratiunea se face in Sabiu la expediti'a Jăiei, pre-afara la s. r. poste cu bani gut'a prin scrisori fran-cate, adresele cătra expediti'a. Pretulu prensmerati-unei pentru Sabiu este pre ann 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de ann 3 fl. 50. Pen-

Nr. 98.

ANULU XXIV.

Sabiu 921 Decembre 1876.

trojele dăte pârtili ale Transilvaniei sî pentru p' - vinciele din Mărechia pre ann 8 fl. v. a. pro o jumetate de ann 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre ann 12 1/2 ann 6 fl. Inseratele se platescu pentru intăi'a 6ra cu 7 cr. sîrulu, pentru a dău'a 6ra cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Diarele din Bucuresci au inceput a vorbi despre o brosiura in limb'a franceza aparuta in dilele acestea, sub titlu „la Roumanie devant la conf-erence de 1876, par un ancien di-plomate.“

Autorulu gasindu de prisosu de a o trimite si diareloru de dincăce, suntemu siliti a ne margini la unele pasage reproduse de diurnalistic'a bucuressc'a.

Brosiur'a incepe cu citarea arti-colului 22 din tractatulu de Parisu, prin care se stabileste ca Romania va continuă a se subură sub suzeranitatea Portiei, si sub garanti'a pu-terilor de privilegiele si imunitătile in acăroru posesiune este; si cu arti-colulu 26 prin care se prevede ca ea pôte avé o armata nationala, or-ganisata pentru a tiené liniscea in-lantru si a padî marginele.

Apoi mai cităza articolulu 2 si 43 din conventi'a dela Parisu, in care amintindu-se tratatele cu Bayazet I, Mahomed II, Selim I si Suleiman II, se recunăce, autonomi'a tierii sub suzeranitatea Portiei si sub garanti'a puteriloru precum asemenea dreptulu de avé armata.

Dupa citatiile acestea autorulu dice:

„Dreptulu publicu positivu pri-vitoriu la neutralitatea Romaniei nu contine de cătu aceste stipulatiuni. Aci este virtualiter bas'a fundamen-tala a politice de neutralitate a ace-stei tieri, politica eminamente con-servatōre si respectādu legea inter-nationala. Din nenorocire terminii, conditiile, marginele si garantiile ace-stei neutralitāti conventionale nu suntu specifice in angajamentele internationala.“

Scimu ca datori'a neutriloru con-sista mai cu sēma de a se abtine de a luă parte la ostilităti, „*neutra-rum partem esse neutri parti, belli causa favere*“, cum dice Wolff, si de a nu atinēri cā beligerantii se aduca vre-o suferință la privilegiiile neutra-litātiei, violādu prin acte ostile teri-toriulu statulu neutru.

„Dela inceputulu resbelulu turco-serbu purtarea Romaniei si a guver-nulu seu n'a incetatu de a fi corecta si conforma cu obligatiuni e legei in-ternationale. Cu tōte acestea, tier'a acēst'a nu vede nicairi sanctiunea garantiie ce Europ'a i-a acordatu in modu asiā de generosu la 1856. Si in adeveru, cari suntu obligatiunile Europei si care aru fi atitudinea sea deca teritoriulu românescu aru deveni teatrulu unui resbelu? Remānendu avisata la propriile sele puteri, Ro-mani'a naru fi in drepta a-si alege aliati? De siguru ca da. Tōte soi-urile de aliantie nu-i suntu oprite Ro-maniei; dreptu ca nu pōte contractă o aliantia ofensiva; este liberu insa a contră aliantie cu scopu de a-si asigură esistenti'a si a-si mantinea neutralitatea.“

„Separata de Turci'a prin Dunare, si nefacādu de felu parte din im-periu, Romania'a posesu tōte atribu-tele suveranitātiei. Puindu-se odata sub protectiunea imperiulu otomanu ea n'a intielesu nici decum a renuntă la suveranitatea sea.“

„Romania'a are deci dreptu dupa tractate, si in virtutea propriiloru sele capitulati recunoscute si consa-crate de Europ'a, la o viētia nea-ternata.“

„Statele tributare,—dice Wheaton,— nu incetăza nici decum de a fi considerate cā state suverane, „cāci de si unu tributū platitu unei puteri acelu micșorăza ōre cum demnitare acelu state fiindu o marturisire a slabiciunei, lasa insa se subsiste in-trég'a suveranitatea loru. Obiceiulu de a plati tributū erā alta data pré desu celu slabu platea tocmai veasa-tiunea celu tare.“

„Astfelu suveranitatea Romaniei remāne neatinsa.“

Autorulu mai constată ca Roma-ni'a, in calitate de statu neutru, atātu prin representanti sei cătu si prin guvernulu, a afirmatu intentiunea de a devenia neutru, ca a luatu dreptu de devansa a atitudinei sele nealtruata si mantinerea ordinei, aceste dōue conditiuni primordiale care-i suntu impuse prin tractate.

Acu aru fi deci rendulu Euro-peu de a-si tiené fagaduinti'a cāci pri-urile romāniloru suntu tienēte asu-pr'a ei si astēpta cu incredere cā si-tuatiunea tierii loru se fia bine defi-nita in conferintiele dela Constanti-nopole, se hotarēscă conditiunile si sa precizeze garantiile mai bine decum a insinuat si conventiunea din Parisu. Romania'a trebuie constituita nu numai in profitulu natiunei romā-ne, dar' inca si pentru avantagiulu reciproc alu Europei intregi.

Dupa ce brosiur'a face istoriculu a doi seculi si mai bine asu-pr'a neu-tralitatēi Elvetiei si alu Belgiei din acestu secolu si probēza ca neutrali-tatea acestoru tieri au fostu fundata in conditiuni analoge cu a Romaniei, ea arata ca de-si inca dela 1648 s'a recunoscutu prin pacea de Westphall'a independenti'a confederatiunei elvetia-ne, care a statu cum se scie straina la resbelulu de 30 ani, dar' lipsindu-i garantiile neutralitātiei, ea a fostu la 1815 navalita de armat'a austriaca si de aliati contr'a lui Napoleonu I. Tocmai la 20 Novembre 1815, neu-tralitatea Elvetiei a obtienutu unu ca-cteru definitivu si solemn prin de-claratiunea subscrisa la Parisu intre Franci'a si cele patru mari puteri aliante care au garantatu cā necesarie mantinerea ei inelibrabilitateu perpetua a confederatiunei.

Brosiur'a termina astfelu:

„Avendu deplina incredere in ge-neros'a initiatiua si in justiti'a Euro-peu, Romania'a invōca in favōrea sea aceste antecedente diplomatice.“

„Prin positiunea geografica, acē-sta tiēra este chiamata a jucă unu rolu analogu cu alu Elvetiei intre Eranci'a, Itali'a si Austri'a, si cu alu Belgiei intre nordulu Franciei si ve-stulu Germaniei.“

„Astfelu sperāmu ca, in intere-sulu pāci si alu civilisatiunei, marile puteri nu voru privegētă sa comple-teze oper'a dela 1856, acordādu Ro-maniei printr'unu actu specialu, o si-tuatiune franca si bine definita, pu-nendu-o in pusetiunea in care a pusu pe Elveti'a si Belgi'a.“

„Principiulu neutralitātiei intrādu in dreptulu gintiloru, trebuie sa aiba aceea'si consecintia la portile orien-tulu cā si in occidentu. Aici cā si acolo, tierile neutre trebuie sa formeze o zona bine garantata cu pune trei mari puteri la adapostu de o izbire directă, si a evitā vicisitudini de ori-ce natura provocate de agitatiuni si per-turbări de cari Romania'a nu trebuie sa

sufere nici intr'unu felu, avendu pro-pri'a sea individualitate si o misiune civilisatōre de implinitu. „C. d. I.“

Cris'a de cabinetu in Franci'a s'a terminatu fāra de a fi trasu in vertegiulu seu si fotoliulu ministrulu de resbelu. Generalulu Berthaut a remasu si in cabinetulu celu nou mi-nistru de resbelu. Acēst'a impregi-urare a datu unu nou pretești germā-noru de a supune Franciei tendintie de r e v a n c h e Insinuatiuni nemotivate se facu Franciei totu mereu dela 1874 încōce. Asemenea pretești tendin-tiōse ce se ivescu in pressa ne indica ca relatiunile dintre aceste dōue pu-teri departe de a fi amicable se potu agravă pe di ce merge, cu tōta pre-cautiunea si atitudinea calma a cabi-netulu francesu.

Mai multe comunicate din Ber-linu reflectēza situatiunea in acēsta lumina nefavorabila si corespondintele lui „Pest. LL.“ scrie in materi'a acē-st'a la 15 Decembre din Berlinu:

Cercurile politice de aici suntu aple-cate a dă faptululu ca ministrulu de res-belu francesu remāne in oficiulu seu o insemnatate mai mare decātu se cuvine de comunu. Generalulu, cā servitoriu alu curiei si alu iesuitoru trece, cu dreptu sēu fāra dreptu, de unu instrumentu alu sperantiiloru de r e v a n c h e, si ultramontani se folo-tescu bucurosu de densulu pentru a sumtiā la unu momentu datu pe Franci'a contr'a Germaniei. S'a ob-servatu cu o impressiune critica la locurile decidiatōre, ca agitarea con-tr'a germaniloru in Parisu se reivesce din diu'a ce se scie acolo, ca nu se pōte comptă pe concursulu Germaniei la espetiunea din Parisu. Cele ce se petrecu contra bancariulu Erlan-ger in Parisu prin pressa si inaintea judecatoriiloru nu se considera numai cā o afacere personale nevinovata. Bar. Erlanger neimpartasiendu dupa resbelu afectiunile chauvinistice ale germanu si fungandu inca si cā ban-cariu la ambasad'a germāna togm'a a intreprinsu reconstruirea cunoscu-tulu „credit mobilier“ ce prin sel-batecele speculatiuni ale cunoscutulu aventurariu financiaru decadutu si mai tare de cătu fundatoriului sei (pereires). Dar' cā presidentu la acēsta societate Erlanger erā unoru elemente cum se vede fōrte nebine-venitu si curendu s'a imprastiatu pe lini'a intrēga devis'a ca „prussulu“ tre-buie alungatu. De aci proveni ca unu ministru se pronuciā la unu banchetu pe fatia ca pāna ce densulu va fi in functiune nu va puté stă unu „prusu“ in fruntea unui institutu natiunalu; de aci proveni mai departe, ca ad-voacatu generalu la tribunalulu co-mercialu alu Senei pentru a isbuti cu decretarea sequestrulu preste „Cre-dit-ulu mobilier“ se folosi cu suc-cesu de argumentulu: Erlanger a fostu aliatu acelu trupe ce au devastatu provinciile nōstre etc. Intrég'a par-tida chauvinistica se aruncă cā o banda asu-pr'a bancariulu declaratulu la parere de proscrisu, inventă pre-tins'a fuga la Londonu si lu ingramă-di cu denunciatiuni din cele mai va-tematōre, contr'a căroru abiā erā con-sultu sa reclame ajutoru la judeca-toriele ordinare. Aceste si alte ase-menea intemplări dintre cari un'a at-tinge pe fratele deputatulu Dr. Bam-

berger in Parisu — a produsu aici unu efectu deprimatoriu. Se pare ca cei de aici nu au intentiunea de a permite sa se conturbe cetatieni de ai statulu germānu intr'unu aseme-nea modu in profesiunea si in onō-reu loru. Cu putienu tempu inainte amu fostu in stare a ve atrage aten-tiunea asu-pr'a dispozițiunei suspiciōse ce e aici la ordinea dilei contr'a Fran-ciei. Intemplările relevate mai susu nu erau de natura a slabī acēst'a im-pressiune. Din contra. Si asiā se pōte ca in tempulu celu mai apropiatu se va infrenā ur'a natiunale in Franci'a ce trece preste margini celu putienu prin vre-o mesura conventiunale.

La acēst'a corespondintele observu redactorulu lui „Pest. LL.“: Reprodu-cemu aceste espectoratiuni ale core-spondintelu nostru nealterate, dar' a infatisiā pre baronulu Erlanger cā mar-tiru politicu — acēst'a suna prea comicu decātu sa nu dāmu espressa-ne suspitiunei, ca se pare ca Germa-ni'a cautu numai unu pretestu pentru a se poté incaeră cu francesii.

Garnisōn'a din Ruscicu, dice „Le courr. de Roum.“ s'a duplicatu in di-tele din urma. — Semnu de pace.

Aceasi fōia dice: Este falsu ca depesiele politice suntu momentanu suspendate in Romania'a.

Astadi este siguru ca Midhat-pa-si'a, dice „Le courr. de Roum.“ a con-centratu siese-dieci bataliuni de redifi in Constantinopole pentru a asicură securitatea persōnei sele si a partisa-niloru sei. Va fi curiosu ca in momen-tulu cându pōrt'a protestēza contr'a puteriloru, cari vorbescu de ocuparea Bulgariiei pentru a asecură esecutarea reformelu promise, defensorulu ace-soru reforme sa aiba lipsa de a reunī impregiaturu persōnei sele 60 batali-uni pentru garantarea securitātiei sele proprie.

Turci'a. Doi muntenegreni au fostu arestati Mercuri in palatulu lui Midhat-pasi'a; ei avéu intentiunea sa-lu asasineze. O cercare formulata cu sco-pulu de a rapī pe fostulu sultānu Murad si de a-lu conduce la Odes'a, a fostu descoperita Marti'a trecuta. Patru in-dividi au fostu arestati, intre cari doi turci, unu polonesu si unu grecu, fostu ajutorulu de dragomanu la ambasad'a englesa. Se pare posibilu ca puterile se voru invoī in privinti'a organizārei ce trebuie propusa pentru Bosni'a, Erzegovin'a si Bulgari'a; dar' mai suntu inca divergentie de opiniuni in privin-ti'a cestiunei garantiiloru.

Mai multe telegrame din Constān-tinopole constată ca marchisulu de Sa-lisbury a avatū trei intălmiri cu gene-ralulu Ignatieff, in cari a domni mai multu spiritulu de conciliatiune.

Russi'a aru fi dispusa sa presinte unu proiectu de ocupare a Bulgariiei, fāra conditiuni, astfelu cā sa-lu pōta adoptă si Angli'a. Conferintiele preli-minare au inceputu Luni, la 12 De-cembre.

Angli'a. La conferinti'a natio-nala anti-turca tienuta Vineri, ducele de Westminster a aretatū ca scopulu principalu alu conferintiei e coopera-rea amicala intre Russi'a si Angli'a; lordulu Shaftesbury a vorbitu in con-tr'a continuārei domniei otomane in provinciile crestine; Gladstone a disu

ca trebuie a sfersî cu suprîmîti'a turcîsca în Bulgari'a, Bosni'a si Erzegovin'a. Intervenirea e absolutu necesara. Angli'a trebuie sa contribuiasca la oper'a de liberare a orientului.

S'a adoptatu o solutiune care tînde a formá unu comitetu pentru a spriginî acestu scopu prelînga conferin'ti'a dela Constantinopole.

Greci'a. Abiá instalatu cabinetulu nou Deligeorge a si fostu parasitu de partisanii sei. Camer'a a adoptatu cu 88 voturi contra 59 unu votu de censura în contr'a lui, declarîndu ca nu e îndestulatoriu pentru impregiurările de fatia, în urm'a cîtor'a cabinetului a demisionatu.

Unu cuventu la vreme ni se pare, ca pentru tíer'a nîstra împreuna cu guvernulu ei, au sositu vremea de a se ocupá în modu radicalu de sîrtea romîniloru din a drépt'a Dunarei. Dejá „Vulturulu“ fîi'a intereselor bulgare, tiparita în Ploiesci, incepe a-i numi numai au porecle de „gagauti“ si acé-st'a o face în inim'a tíerei romînesci; dejá aviditatea teritoriala grecîsca, serbîsca si bulgarîsca incepe a-i privi cá neesistîndu pe fati'a pamentului, încátu s'aru puté predicé, ca lasîndu-i pe mîn'a fratiloru crestini, tocmái romîni voru fi acei'a, cari voru esî cu mîn'a gîla din tîta afacerea si voru stá bisericeste mai reu, de cum au statu în vremea lui Mircea celu betrînu. Amu mai spusu si alta-data ca pentru unu teritoriu poliglotu, cá celu turcescu, egal'a îndreptatire a limbelor si confesiuniloru va fi lucru de capetenie, formatiunile teritoriale lucru secundariu.

Nu scimu, se întielege, pâna unde ajunge priceperea cestiunei în cercurile nîstre conducátore; dar' credemu, ca suntu ómeni în tíera, cari sa cunîsca stîrile de lucruri si sa-i póta dá tíerei tîta lumin'a necesara. Libertatea bisericeasca si scolastica pentru romîni din a drépt'a Dunarei trebuie inse asigurata, cá se fia odata pentru totu-déun'a scapati de sub presiunea spirituala în prezentu, a greciloru, în viitoriu a altoru „frati“ crestini. Form'a cea mai cuvincioasa ni se pare reinfintiaréa vechiei metropolii a Proilabului, care prin organisarea ei bisericeasca pe basa democratica, cu sinodu compus din preotii si mireni sa îngrijasca de bisericele si scolile romînesci în totu cuprinsulu Turciei europene. Acésta metropolie au fostu si în trecut mai cu sîma pentru romîni din a drépt'a Dunarei, iér' resiedinti'a metropolitanului nu trebuie se fia neaperatu în Brail'a, cum erá înainte, desi aru fi bine se fia pe pamentulu nostru. În fati'a cereriloru tuturoru nationalitatiloru din Turci'a, credemu ca cele ale romîniloru suntu cele mai modeste din tîte si ca nimeni nu va îndrasni a tagadú romînilu unu dreptu, de care se bucura dejá si grecii, si bulgarii si serbii, si de care romîni s'au bucuratu ab antiquo. Cadiutu în desuetudine în vremea domniei fanariotiloru, reinvierea lui din cenusia va fi unu titlu de recunoscintia pentru generati'a actuala, déca va esî sa fia la înaltimea chîmárei se istorice. Pâna în prezentu romîni de preste Dunare au avutu de aperiatori pe turci, e dreptu aperiatori de ocazie si coruptibili, dar' totusi încetîndu puterea absoluta a Kalifatului, ei n'aru mai avé nici unu spriginu si nu potú sperá de cátu în noi. Sa ne aretîmu dar' demni de îndrederea loru.

C. d. I.

În legatura cu articolulu publicatu si de noi dupa „Osten“ „Virtutea romîna“ si reprodusu de alte diurnale si în legatura cu corespondinti'a nîstra subscrisa unu „fostu graniceriu“ reproducemu dupa „U. p. A.“ epistol'a englesului Hotze în urmátorele:

Dlul redactoru alu diarului „Standardu.“

„În articolulu d-vîstra de ieri vorbiti într'unu modu fîrte despretiutoriu despre „Valachi“ cá soldati si pare ca cugetati ca relativu este de putiena importantia în ce parte — rusá s'eu turca — voru fi ei. În urm'a unoru numeroase si lungi visite în mai tîte pártile celoru dóue principáté cari astadi se numescu cu propriulu loru nume Romani'a, facute în cei doi-spre diece ani din urma, avendu înlesniri esceptionale cá sa cunoscú cátu-va acésta tíera, 'mi veti permite sa esprimu o parere cu totulu diferita de a d-vîstra. Acésta parere este întemeiata mai întîiu pre aptitudinea la esercitiulu militariu a recrutiloru de trei pâna la patru septemáni, la care amu fostu martoru oculariu mai bine de doue-dieci de ori, apoi pe faptulu, de care me facu garantu, ca guvernulu nici la recrutare nici la impartirea ómeniloru în diferitele ramuri ale servitiului, care este obligatoriu pentru toti, nu întimpina nici o neplacere din partea poporatiunii, nici macaru cátu în Elveti'a; din contra, elu póte sperá în cooperarea tutoru claselor societátiei. Este neaperatu cu neputintia de a predicé déca o armata óre-care se va bate bine s'eu reu în cutare impregiurare data. Totu ce potú spune este ca romîni, cá soldati, întrecu cu aprópe o jumetate degetu tali'a admisa oficialu pentru infanteri'a francesá si ca în acésta privintia ei represinta „sergentulu recrutoriu“ fisiculu italianulu dela nordu, cu care suntu rude de aprópe prin limba si prin rasa. Ei mai poseda calitáti militare cari nu s'aru puté cá unu oficiariu englesu sa nu le apricieze dupa just'a loru valóre — o sobrietate care în zadaru s'aru silí cine-va s'ó impuna celoru mai buni soldati ai nostri din Europ'a occidentale — o capacitate rara de a resiste la intemperie climice, cum suntu rapedile schimbári de frigu si de caldura si alte influentie climaticé; — în fine acea docilitate care însemnéza ca omulu, tratatu cu o blîndetie inteligente de buni oficiari, se supune fára a murmurá la cea mai rigurosa disciplina.

„Cátu despre oficiari, cea mai mare parte din cei de rangulu înaltu esu din cele mai bune scóle din Franci'a si, în micu numeru, din Austri'a si Germani'a. Scólele militare din tíera suntu organisate dupa aceleasi modele.

„Nu voiescu cátsu de putienu a me pune cá autoritate în materii militare, de si amu vediutu, eu insumi, resbelulu în unele din formele selé cele mai îngrozitóre si mai crude, dar' credu de folosu sa ve aretu, d-v. si lectoriloru d-vîstra, cátu este de putienu întieptu a despretiui de mai nainte si fára causa drépta pe acei'a cari în unele impregiurári, aru puté se fia unu pretiosu contingente aliatiu cu o armata britanicu care aru apará imperiulu britanicu.

„Sperîndu cu buna credintia ca o asemene eventualitate aru puté inca sa fia ocolita nu 'mi remâne de adusu decátu ca déca poporulu romînu nu mai este astadi o rasa resboinicu, elu n'a încetatu de a fi de cátu în tempii cei mai moderni. Întrég'a istoria probéza ca odinióra elu erá resboinicu, cáci n'eveti de cátu a cetí art. 2 din conventiunea suplimentara la tratatulu de Parisu, din 19 Augustu 1858, spre a ve convinge ca sultanii cei mai cuceritori, cari au întemeiatu imperiulu otomanu în Europ'a orientale, au preferatu sa se invoiesca cu principii Moldaviei si ai Valachiei, de cátu se caute a-i supune; prin urmarea acestu poporu romînu, oricari aru fi vicisitudinile la cari a fostu fostu supusu, se póte laudá ca nu s'a supusu nici odata unei puteri straine. Elu n'a cunoscutu nici odata pe turcu cá guvernatoru, n'a fostu nici odata raia si Romani'a considera astadi pe Turci'a, cándu nu mai are nevoia de

ajutoriulu ei, mai multu cá aliata de cátu cá inimica.

„Déca protectiunea Turciei, care este pretestulu tributului, a devenitu curatu nominalu, de siguru nu e din gresiel'a romîniloru, cari s'au abtîenutu cu ingrîgire dela ori-ce participare cu miscarea panslavista care cauta sa restórne imperiulu otomanu, si facendu astfelu, ei s'au supusu instinctului de conservare.

„Se sperîmu ca acésta abtîenere, ori-care aru fi motivulu ei, a ucisu panslavismulu. În ori-ce casu, se nu comitemu imprudintia de a ne instrîmá o tíera care ocupa în oriinte întocmai aceasi positiune cá Belgi'a în Occidente.

„Ve transmitu cartea mea si ve autorisu a ve serví de numele meu.“

Henry Hotze.

Londr'a, 26 Novembre.

Discursulu dlui de Bismark.

Cetitorii nostri dice, „U. p. A.“, cunoscu dejá sensulu discursului politicu rostitu de principele de Bismark în parlamentu cu ocaziunea interpelarei dep. Richter asupr'a dispositiunii luate de guvernulu rusescu cá drepturile de importare în Russi'a a marfurilor straine sa se plátésca în aur dela 1 Ianuariu 1877 înainte; dar' fiinduca acestu discursu are o mare însemnatate, mai cu sîma în impregiurările de fatia, reproducemu aci pártile privitórie la atitudinea Germaniei în cestiunea orientului:

„Preopinintele a inlaturatu posibilitatea ca cestiunea vamala ne-aru putea silí sa ne dámu de partea turciloru, în casulu unui resbelu, care póte sa isbucnéscá si póte sa nu isbucnéscá. Si 'mi pare bine ca a facutu acésta. Inse din caus'a unui óre-care diletantismu în afaceri politice. nu a lamuritu destulu de bine legatur'a între amicitia, lupta, discordia din presinte si din viitoriu. Déca o putere se afla într'o situatiune încordata, si-i vári la tempu unu bátiu între róte, e posibilu cá bátiulu sa-si ajunga scopulu; inse visitiulu trasurei observá pre acél'a care a véritu bátiulu (mare ilaritate), si astfelu se nasce începutulu si sementi'a unei discordii care póte sa iá dimensiuni totu mai mari. Pentru mine unulu, care tíenu la mantienerea pácei, interpelarea acésta nu se póte mai displacuta. Eu nu credu ca preopinintele aru fi avutu cugetulu de a 'mi face sarcin'a si mai dificila, în momentul cándu cautu a mantienea pacea, si semanandu germele unei neintielegeri viitóre, elu face reu tocmái acelor'a pe cari voiesce a-i serví. Elu voiesce în adeveru a micsiorá, póte chiaru a suprimá drepturile de vama ale Russiei, ceea ce nu-mi pare pré usioru. Acésta póte turburá în órecari impregiurári relatiunile amicale cu Russi'a, cu tîte acestea dice ca nu vrea resbelulu. Acei'a în favórea cáror'a vorbesce s'eu pretinde a vorbí suntu óre unanimi a declará ca voru mai bine o grantia închisa decátu o grantia deschisa trupeloru inimice?

„E vorb'a de a se scí pâna la ce punctu preopinintele póte împedecá prin interpelarea sea silintiele facute pentru mantienerea pácei. Amu recunoscutu dejá cu óre-care uimire, într'o discussiune care a avutu locu mai înainte asupr'a aceluia-si subiectu, ca câte-va grupe din acésta adunare gâsescu politic'a actuala pré pacifica, în vederea bunei vointie visibile a Russiei. Ni s'a imputatu ca n'amú profitatu de marea putere de care dispune Germani'a pentru a ne deschide perspectiv'a unei politice vamaile mai avantajiose pentru noi. Acésta me inspaimenta, pentru ca e o imputare neintemeiata. Vomú întrebuintiá puterea nîstra cum trebuie sa fia întrebuintiata. N'a venitu inca momentul de a ne serví de ea si

speru ca, cu ajutoriulu lui Ddieu, acelu momentu nu va veni nici de cum.

„Preopinintele se încéla déca crede ca Russi'a cere dela noi favori si servitiu mari. Acésta nu e. D-sea a datu sa se întielega ca Russi'a are gînduri de cuceriri, de întindere a teritoriului seu, s'a aretat pericolele ce s'aru puté nasce din acésta pentru comerciulu si comunicatiunile nîstre, déca fruntari'a rusa, cu urcarea drepturiloru de vama, s'aru întinde si asupr'a altoru tíeri neruse. Inse Russi'a nu voiesce nici unu feliu de cucerire; déca preopinintele mi-aru puté probá contrariulu, atunci întrég'a politica a Europei aru luá alta fatia. Déca e siguru despre cele ce inaintéza, aru face unu mare servitiu multoru altoru guverne, probandu-le acésta. Insa pâna acum avemú dinainte numai incredintiarea solemná a imperatului Alessandru, ca din parte-i renuncia la ori-ce cucerire. Nu sciu cine póte avé dreptu de a nu dá crediamentu acestei incredintiári a unui monarchu, care totu-déun'a, mai cu sîma pentru tíer'a nîstra, a fostu unu vecinu amicu si binevoitoriu si în fati'a cáruia nu potú pretinde ca nu si-a îndeplinitu totu-déun'a îngagiamentele. Russi'a nu cere dela noi nici unu servitiu pentru care sa putemu pretinde unu beneficiu si déca amu cere ce va, aru fi fîrte anevoia a determiná obiectulu acestei dorintie, cáci în politica trebuie sa ne lasámu totu-déun'a a fi condusi de interesele tíerei. Vomú regulá politic'a nîstra dupa interesele nîstre si nu ne vomú lasá sa fimú influentiati nici într'unu feliu.

„Russi'a ne cere numai se luámu parte la o conferintia, care are unu scopu ce e si alu nostru si pe care imperatulu 'lu aproba personalmente cu consimtiementulu întregéi natiuni.

„Acésta conferintia are de scopu a creá o stare de lucruri, gratia cárei'a se nu mai póta fi temere de fapte asemenea cá macelurile cercesiloru în Bulgari'a, într'unu cuventu, o stare de lucruri care se scutéscá pe crestini de o tratare cá aceea pe care au suferit'o în vér'a trecuta, tratare care a ranitu simtiementele de justitia ale Europei.

„Numai nu s'a pututu gasí inca form'a de a se ajunge la o întielegere a Europei în acésta cestiune. Dara suntemu pe deplinu în întielegere cu Russi'a asupr'a unui punctu, adeca ca nu vomú lucrá la stabilirea unei întielegeri în interesulu acestei puteri, cáci acésta aru însemná a face politica în vederea unui interesu straidu, pe cándu noi nu lucrámu decátu în propriulu nostru interesu, cá crestini, si prin simpatia pentru coreligionarii nostri si, déca voiti, în interesulu civilisatiunei, cáci aci e vorb'a de o tratare a luptei civilisatóre (risete). Putemu cere o recompensa Russiei pentru ca ne silimu, cá si ea, a protege pe crestini din Turci'a. Chiaru în casulu cándu Russi'a va recurge la arme, acésta putere nu va cere spriginulu nostru. Ea doresce numai neutralitatea nîstra, adeca unu lucru care e cu totulu în interesulu nostru.

„Trebuie óre s'oprimu noi pe Rusi'a cá sa urmaréscá unu scopu pe care 'lu declarámu a fi si-alu nostru si în privintia cáruia nu putemu probá ca Rusi'a vré sa tréca preste marginele ce-i suntu impuse de acestu scopu? De vreme ce Rusi'a nu ne cere nimic, amú ajunge la monstruosítáti, déca amú confundá în asiá disulu nostru interesu, teremulu politicu si terámulu economicu, pentru a face aceea ce preopinintele numesce reciprocitate.

„Închipuiti-ve ca Rusi'a ne-aru fidisu în tempulu cándu noi eramú în resbelu: „Voiu pastrá o atitudine binevoitóre, déca nu me veti mai oprí a esportá vite din caus'a temerii cu deseversire neintemeiata de pesta bovina.“ Amú fi consideratu acésta cá o politica cu totulu nedemna. Séu

presupuneti ca, in momentul candu ne vedemu siliti se plecamu in Franci'a, Austri'a aru fi venitu se ne dica: „Vomu remane linisciti, deca veti lasa vinulu ungurescu se intre fara vama si deca pre langa acest'a veti inlesni relatiunile nostre comerciale.“ Pre legea mea, d-loru, nu sciu ce-amu fi respunsu. Se pote ca, constrensi de necesitate, amu fi facutu Austriei pentru momentu aceste concesiuni. Pentru acest'a eu suntu indestulu unu omu de afaceri (risete); dara ve inchipuiti ce-aru fi urmatu de aci! Suntu departe de a crede ca Austri'a e capabila de o asemenea fapta; voiescu numai sa aretu ce nerodia aru fi facutu; dara consecintia acestei actiuni aru fi fostu ca noi amu fi acceptatu momentulu candu Austri'a s'aru fi gasitu amenintata, pentru a-i dice:

„Acum lucrurile suntu altfelu, voimu se ne luamu inapoi concesiunile ce amu fostu siliti a-ti face in 1870, si voimu ca sa ne mai dai ore-cari servitie pentru a ne despagubi de reulu ce ne-ai causatu (risete). Afacerile politice trebuie se fia private altfelu si au multu mai mare importantia de catu afacerile cari aterna de marele relatiuni comerciale si altele. Cine ne-aru pute garantá, deca amu procede dupa dorintia preopinintelu, ca dupa trei ani nu vomu fi siliti se profitamu de vecinatatea amicale a Rusiei? Atunci rusii aru dice naturalminte ca noi si ne aru face: „Nu vomu remanea linisciti de catu deca ne veti plati drepturile de vama in aur.“ Nu trebuie, o repetu, se amestecamu consideratiunile economice cu consideratiunile politice, cum face preopinintele. Nu vomu ajunge astfelu de catu la o certa de cuvinte, cum amu facutu adesea, si totu-deun'a fara rezultat. Mi aducu aminte discursurile ce-amu ascultatu acum patru-spredece ani, candu isbucnise rescóla Poloniei si candu era vorb'a de o conventiune cu polonii, caci se incerca trebuintia de a ne certa cu Rusi'a. Atunci ca si acum, aceste demonstratiuni, aceste interpelari si aceste discusiuni avéu de scopu a rupe relatiunile nostre cu Rusi'a. La noi, suntu multi ómeni anti-rusi, parte prin obicei, pentru ca au moscenitu vechi amintiri, parte prin interesu, pentru ca guvernulu rusu nu urmasesce pe teremulu religiosu scopulu pe care aru voi sa-lu véda urmarindu-lu, dara pana candu guvernulu actuale va fi solidu stabilitu in Germani'a, aceste persóne nu voru reusi a altera bunele nostre relatiuni cu Rusi'a, pentru a lovi amici'a incercata care unesce amédué imperiele.

„Nu esprimu numai o convingere personale, ci opiniunea formale a guverneloru confederate si in particularu chiaru acea a M. S. Imperatului. Suntemu departe de a turbura bunele nostre relatiuni cu Rusi'a, caci aliantia care unesce pe cei trei imperati existe inca si totu atatu de solida. Si ve potu garantá asemenea, cu tote asigurările contrarie ce s'au datu, spre exemplu de diarele austriace, (si motivele aici naturalmente nu pretiuiescu nimicu) ca Germani'a e mai cu sema departe de a se gandí se altereze aceste relatiuni, caci aliantia celoru trei imperati existe inca in tota intinderea ei.

„Dara s'aru insielá forte celu care aru trage din acestu faptu consecintia ca Angli'a vré se se opuna celei de a trei'a puteri interesata in cestiunea orientului. Amu pestratu in privintia Angliei, numai putieniu de catu in privintia Rusiei, traditiunea relatiuniloru amicale din tote puntele de vedere si in tote impregiurările. Noi ne-amu impusu in cestiunea orientului misiunea de a mantiene pacea si preopinintele va vedé prin acest'a ca cestiunea vamiloru nu intra in

acesta misiune si ca trebuie a despartí politic'a de cestiunea vamale.

„Turci'a ne inspira altu interesu de catu o simpatia de unu caracteru generale. Preopinintele s'a insielatu candu a disu ca i se pareca ca in orientu nu e unu singuru interesu care se aibe pentru noi valórea unui domeniu di Pomerani'a. Aci e o legenda in care se afla o urma de adeveru, dara e asemenea catu de putieniu neadeveru. Noi nu vomu sfatu pe Germani'a se ia parte la acesta miscare, pana candu nu vomu vedé periclitandu-se unu interesu care se pretiuiesca catu membrele senatose ale unui pedestru din Pomerani'a si nu credu mai multu ca compatriotii nostri aru voi se risce ce-va pentru o politica in care n'aru avé nici unu interesu. Trebuie sa ne crutiamu soldatii si sa nu-i punemu in jocu de catu pentru o politica in care n'amu avé nici unu interesu.

„Intr'adeveru, suntemu cei mai putieni interesati in cestiune; Franci'a e pote totu atatu de putieniu interesata. Nu se pote dice inse totu astfelu de cele-lalte puteri, cu cari suntemu legati printr'o amicitia absoluta; caci lucrurile potu se ia o fatia care se transforme interesele turcesci in interese austriace, englese si ruse. Aceste puteri suntu intr'o alta situatiune. Deca cestiunea orientului, intru atatu catu o putemu judeca acum, nu contine nici unu periculu de rebelu, ea contine totusi ce-va care invita a urmá o politica prudente, pe care o potu recomanda intr'unu modu binevoitoriu si pacificu celoru-lalte puteri, pentru ca ea nu lovesce nici unulu din interesele lor.

„Eca scopulu meu si misiunea ce M. S. imperatulu m'a insarcinatu a indeplini: a face in relatiunile mele cu diplomati'a astfelu ca bunele raporturi ce intretinemu cu cele trei puteri mai interesate sa nu fia alterate catu mai putieniu posibilu prin crisa actuale. Nu vomu fi impededati intru deplinirea acestei misiuni, de catu deca unulu din amicii nostri ne-aru cere se aretamu pentru elu o amicia mai mare de catu pentru ceilalti, tratandu intr'unu modu ostile pe unulu din cei-lalti amici ai nostri, cari nu ne-a facutu nimicu si care din contra vré se remana amicu nostru, adeca de a proba marea nostra amicia pentru unulu prin ur'a catra cela-laltu. Nu e cu neputintia a ni-se cere sa lucramu astfelu.

„In 1853, 1854 si 1855 ni s'au facutu propuneri de acestu felu in asiá intinderi incatu amu admiratu rabdarea suveranului ce avéu atunci si candu opiniile mele politice nu erau totu-deun'a in armonia cu ale ministrului. In locu-iasiu fi respinsu formale si cu neplacere incercările ce se facura pentru a ne teri intr'unu rebelu ruinatoriu, in folosulu unor interese straine, cerendu-ne complacere, séu facendu-ne sa ne tememu noi insi-ne de unu rebelu. Asiu fi procedatu astfelu cu risiculu de a nu mai poté lua parte in urma la conferintia dela Parisu. N'amu fi perdutu nimicu deca n'amu fi fostu reprezentati (risete). — E adeveratu. Astfelu, nu e imposibile lucrulu la care amu facutu alusiune; acest'a s'a si intemplatu, in acelu tempu, si simtiemintele devotate si solide ale regelui Prusiei in privintia poporului seu, pe care n'a voitu sa-lu asvârle intr'unu rebelu nefolositoriu contr'a unui vecinu binevoitoriu de mai multe secole, a datu in cele din urma ródele sele. Dar' nu credu sa ni-se faca acum asemeni cereri. Pana acum nu ni s'au facutu de nici o parte. Din contra, atitudinea nostra binevoitoare pentru aceste trei puteri a fostu apretiatu de fia-care din ele.

„Acesta atitudine a fostu considerata ca naturale si s'au feritu de a ne face propuneri necuvenite. Din contra, atitudinea nostra se gasesce utile,

pentru ca noi singuri suntemu in stare de a oferí, fara se fimu interesati, mijlocirea nostra attfelu in catu se impededamu resbelulu, séu mai bine (deca viitoriulu va dovedi ca acest'a e cu neputintia), cu tote ca noi avemu inca sperantia, astfelu in catu sa restringemu resbelulu, séu se lu localisamu, cum se dice in termeni militari, a-lu oprí sa nu se intinda, sa nu devie din resbelulu oriinteliunulu resbelu europeanu, unu rebelu intre doué puteri europene. Astfelu, atunci candu conferintia n'aru reusi, fia din cauza ca puterile nu se voru intielege, fia ca Turci'a nu va primi decisiunile lor, atunci chiaru candu Rusi'a va lucra in consecintia dupa voi'a ei, nu va fi necesaru ca alte puteri se ia parte la rebelu. Celu putieniu ne vomu silí pe atatu catu o mijlocire amicale si placuta celoru doué parti pote duce la scopulu de a oprí resbelulu ca sa se intinda. Nu credu se fia necesara intinderea resbelului. Interesele englese si rusesi au punte de atingere forte periculose si e anevoie de a le concilia, dar' singuru viitoriulu ne pote areta deca unu rebelu intre doué state atatu de puternice, din cari nici unulu, chiaru candu aru invinge pe celalaltu, nu e in stare, prin situatiunea-i geografica, de a-i impune pe deplinu vointia sea, aru aduce o intielegere asupra punctelor litigióse si deca nu va fi cu putintia ca ele se recunosca prin ele insele séu in urm'a mijlocirei nostre ca aru face de a se intielege prin buna invoie. Speramu si in totu casulu ne vomu silí ca se fia astfelu, speramu, dicu, mai intain ca vomu pastra pacea si amici'a celor'a cari au fostu pana acum amicii nostri, si in urma vomu reusi a mantiené pacea intre puterile europene, pe catu va fi cu putintia, printr'o mijlocire amicale si primita cu graba de tota lumea, escludendu cu deseversire, ori-ce pasiu amenintatoriu din parte-ne; cu alte cuvinte, ne vomu silí a localisa, pe catu va fi cu putintia, resbelulu, deca elu va sbucni in oriente. Deca nu vomu ajunge la acest'a, se va produce, d-loru, o noua situatiune, asupra carei'a nu potu face conjecture si asupra carei'a nu-mi veti cere astadi nici o deslusire. N'asi fi abusat atatu de multu de rabdarea d-vóstra, deca excursiunea ce a facutu preopinintele pe teramulu politice, si intaririle politice ce a chiamatu in interesele vamale nu m'aru fi obligatu de a intra pe teramulu politicu pe care nu potu pune piciorulu, veti binevoí a me intielege, fara se-lu strabatu in tota intinderea dorita de preopininte (aplause).“

Correspondintie.

Din apropierea Sighisórei in 29/11 1876.

Dle Redactoru! De multe ori amu voitu ca sa ve scriu, ca pe aici pe la noi nu este vietia publica, ca ómenii nostri asiá numit'a inteligintia romana s'au dedatu a traí in retragere mai cu sema de unu tempu incóce, dara marturisescu sinceru ca m'amu temutu, ca ore-cine mai ageru de pena si reu de colti, me va lua la parviala. Acum'a inse m'amu decisu a o face acest'a, macaru de me va chiaru si scarmená vre-unulu din inteligintia nostra; me voiu mangaiá cu consciintia ca amu vorbitu totu-deun'a si amu scrisu purulu adeveru.

Cetimu câte-odata prin diarele nationale române ca mai in tote partile locuite de romani, inteligintia intreprinde unele lucruri folositoare pentru bietulu si inapoiatulu poporu romanu, numai inteligintia nostra din Sighisórá si giuru pare ca dorme somnulu eternu, numai dóra aci nu da nici celu mai micu semnu de vietia; se pare ca si aci s'au incubatu netrebnic'a de pasivitate, luându-se in intielesulu celu mai stensu alu cuventului. Sa nu cugete cineva ca dóra in Sighisórá nu

se afla ómenii inteligenti, cari deca te-ai incumeta a-i eschide din inteligintia romana s'aru afla vatemati si inca tare.

In pretiuitulu diariu „Transilvani'a“ din anulu 1871, deca mi aducu bine aminte, amu cetitu ca in Sighisórá inca s'aru fi infintiatu „Despartimentulu Associatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu“ numitu alu 21-lea; s'au tienutu ce e dreptu totu atunci un'a adunare generala, in carea intr'altele s'au alesu si comitetulu acestui despartimentu; de atunci incóce inse nici urma de activitate nu s'a veditu pre teremulu culturalu alu poporulu. Mai de cinci ani, de candu me afflu iera in apropierea Sighisórei sciu siguraminte ca nu s'a tienutu nicaira adunare generala a despartimentului, pote comitetulu sa fi tienutu vre-o siedintia candu-va.

Unulu dintre membrii numitului comitetu a repausatu in domnulu inca prin anulu 1872; iera actuariulu acestuia au parasitu, deca nu me insiclu Sighisórá totu cam pre atunci. In loculu ambiloru nu sciu si n'amu auditu sa se fi alesu altii vre-odata.

In tomn'a anului 1870 s'a mai infintiatu, dupa cum s'au anuntiatu mai de multe ori, un'a reuniune de lectura cu resiedintia in Nadesiulu sasescu fara a fi auditu ceva despre ea; nu se intereséza membrii de prosperarea ei, ci e abandonata cu totul.

Nu mi potu esplicá de unde acat'a indiferentismu, candu sciu ca unii dintre d. d. din Sighisórá si-au continuatu si absolvitu studiile in colecte dela acelu poporu pe carele lu parasescu tocmai acum candu are cea mai mare lipsa de d-loru. Aduca-si aminte d-loru de drépt'a aksioma. „E frumosu a face cuiva bine, e cu multu mai frumosu inse a fi recunoscatoriu catra binefacatori!“

Acestea premitiendule, mi iau voi'a a interpela pre d. directoru alu despartimentulu alu 21-lea (Sighisórei) ca are de cugetu a convocá o adunare generala si a reincepte activitatea in ceea ce privesce desu amintitul de partimentu? iera pre cassariulu reuniunei de lectura din Nadesiulu sasescu Teodoru Danu ca voiesca a-si dá ratiociniulu despre banii reuniunei aflatori la densulu, deca nu se aduna membrii baremu in vre-unu jurnalulu romanu ore-carele? totu asiá Georgiu Gradinariu despre starea bibliotecei? X.

Varietáti.

* (Parastasu solemnulu pentru Andreiu baronu de Siagun'a) s'a celebratu Dumineca in Oradea-mare, prin Archimandritulu Vicariu episcopescu Andreiu Popu, cu multime de cleru asistente, cu multu poporu si tota tenerimea studiósá, aducendu-si toti aminte de marele barbatu alu bisericéi si natiunei si sacrificandu-i lacrimé de recunoscintia! „Albin'a.“

* * Siedintia publica. Conformu promisiunei dintr'unu nr. precedentu Je a dá unu raportu mai detaiatu despre festivitaea literaria arangiata de societatea de lectura „Andrei Siagun'a“ a teologiloru nostri, in presér'a S-tului Andreiu, venimu a corespunde promisiunei impartasindu urmatóriele:

Profesorulu Ioanu Popescu in calitate de conducatoriu alu societátiei deschide siedintia publica luându-si de motto: „Populus Romanus beneficiis et injuriis memor esse solet.“ Cu deosebire accentuá partea prima a acestei sentintie, adeca „beneficiis“, si introduce publiculu in program'a a carei esecutare se incepú cu intonarea poesiei: „Romanime multu cercata puneti doliu innoitu.“

Efectulu acestui imnu de doliu n'a lipsitu nici de asta-data a-si areta inriurintia sea asupra auditoriului.

Nu mai putiem a tîenutu incordata atentiunea auditoriului cuventura ocaionala rostita de B. Damianu in care se areta perderea pietrei celei mai scumpe, ce ornã fruntea natiunei române, si monumentele cele nepretiuibile, ce Marele „Apostolu“ alu romanismului a adusu pe altariulu bisericeii si natiunei nôstre.

Urmara apoi: „Sentinel'a Româna“ declamata de D. Chirila, disertatiunea despre „Insemnatatea studiului istoriei nationale politice si bisericesci“ de I. Strevoiu, „Tudoru Domnu“, de Niculescu, cântata in duetu de I. Puntenu si B. Voin'a, dupa aceea „Tieganulu vendutu“, poesie declamata de Popoviciu, disertatiunea despre „Influinti'a mamei asupr'a educatiunei“, de B. Voin'a. Tote acestea au fostu bine primite si incoronate de aplausele cele mai vii din partea publicului. Cu deosebire a produsu mare efectu in ascultatori cântarea executata in duetu de Puntenu si Voin'a, si disertatiunea cestui din urma despre influinti'a mamei asupr'a educatiunii, pentru claritatea ideiloru si limbajulu celu curatu si nesilitu românescu.

Productiunea se incheia cu rugaciunea „Ddieulu meu“, poesie de Lepadatu si melodi'a de Cuntianu executata de corulu vocale cu aceeasi însufletire si efectu cu carea executã innulu de doliu.

Dupa finirea programei Ilustrataea Sea d. Archimandritu si Vicariu Nicolau Pope'a ia cuventulu si se adresãza câtra tinerimea clericala prin cuvinte forte calduröse dicându: ca a uitã de barbatii cei mari, însëmna a uitã de noi insine; tinerimea clericala in asta sãra a doveditu ca scie apretiu pre barbatii mari, a câroru sorte e, ca numai dupa ce-i perdemu se recunosc de „mari barbati“; de alta parte a doveditu, ca ea se ocupa afara de ôrele de prelegeri si cu alte lucruri spre perfectionarea ei si a natiunei. Esprima multamit'a cu productiunile tineriloru, i recomanda cu deosebire cuvintele Marelui Andrei: Numai o generatiune tinera. crescuta bine va cunósce mai bine obligamentele sele cá omu, cá cetatienu si cá patriotu, — o persvadãza se pretiuésca vertutea si sa-si iubésca biserica si natiunea, precum odinora Marele loru parinte au facutu. Conducetoriulu Popescu multiamescu d-lui Archimandritu si publiculu pentru bunavointi'a si interesarea manifestata fatia de tinerime prin participarea la acãsta serbatóre, precum si cu alte ocaisiuni. Cu aceste festivitatea se finiducându fia-care cu sine suvenirile cele mai dulci.

In durat'a siedintei au sositu doue telegrame felicitatóre societãtii:

Gherl'a 11/12 1876. ôre 4 min. 10.

„Succesu stralucitu. Traiesca memori'a ilustrulu barbatu. Viitoriu fericitu sub auspiciile lui.“

Societatea Alexi-Simcaiana.

Brasiovu 11/12 1876, ôre 6, min. 10.

Felicitediu societatea pentru stim'a câtra marele barbatu.

Bairulescu.

Sãra acãsta inca va fi pentru publicu un'a dintre cele mai dulci suveniru.

*(Postalu.) Directiunea postale de aici avendu in vedere, ca pe tempulu serbatoriloru ce se apropie comunicatiunea devine mai viua recërca prin o publicatiune a sea din 19 Decembre a. c. pe cei interesati, cá, pentru a se puté primí cátu mai ingraaba si a se espedã fãra impiede care pachetele destinate pentru serbatorile craciunului, predarea acelor'a cu deosebire dẽca se dau cu participatiuni (Nachnahme) sãu dẽca unulu si acel'a-si tramitatoriu predã in acel'a-si tempu la posta o parthia mai mare de bucãti, sa se faca pe cátu

se va puté in ôrele dela 8—12 inainte de amedi.

Totu odata se face atentu p. t. publicu chiaru in interesulu seu propriu se binevoiésca a impachetã pachetele ce se predau la posta spre transportare solidu si durabilu: Ladi cu tigãri, cutii de lemnu ce se frãngu usioru, cartóne slabe, infasiuraturi de hartia subtiri si fragere suntu materialu insuficientu de impachetatu si nu oferu tramitatoriloru nici siguranti'a, ca pachetulu va ajunge nevatematu si cu totu ce contine in sine la mãnilu adresatulu. Pentru pierderi sãu vatemãri ce provinu din o pachetare insuficienta nu e indatoratu institutulu postalu a dá despãgubire nici atunci cându receperea de atari pachete spre transportare a urmatu fãra dificultãri.

Dreptu acea e de recomandatu, cá in adresa pe pachetu sa se scrie curatu si legibilu numele si conumele, locuinti'a primitiorulu, precum si locul destinatiunei, acãsta eventualu prin indigitarea postei din urma (adaugendu-se comitatulu si cerculu etc.) Adresele, cu deosebire pe harthia usiõra si numai aninate pe pachetu se pierdu diu intemprale desfacându-se de pachetu si in casulu acãsta, de asemenea si cându adresa e nelegibila sãu nechiara, pachetele nu ajungu la locul destinatiunei sãu se intãrdie tórtẽ tare.

Pentru darea de pachete la posta localitãtẽ postale dela 21 pâna incl. 24 si dela 28 pâna incl. 31 Decembre a. c. mai departe cu privire la serbatoriele graco-orient. dela 2 pâna incl. 5 si dela 10 pâna la 12 Ianuariu 1877, ier' pentru scóterea de pachete dela posta dela 23 Decembre a. c. pâna in 14 Ianuariu 1877 voru stã deschise si pe tempulu ôreloru dela amedi, adeca dela 8 ôre dimineti'a pâna la 6 ôre sãra neinterruptu pentru publicu.

* * Schimbarea costumulu preotiloru. In lun'a trecuta amu tratatu cestiunea costumulu incomodu si strãinu impusu clerulu laicu românũ, arãtãndu necesitatea schimbãrei lui si inlocuirei cu unu costumu mai igienicu si cu deosebire mai nationale.

„Vocea clerulu“, unu nou diariu aparutu de curendu in capitala, ne aduce scirea ca Em.-Sea Metropolitu primatu a luat, dela 12 Octobru trecut, mesuri pentru a se studiã cestiunea cu de-amcunutu, insarcinãndu cu acestu studiu o comisiune, compusa de parintele Gr. Muscelenu cá presiedinte si preotii Spiridonu Bãdescu, Ioanu Ionescu si G. Floru, care si-a terminatu lucrarea si a si depus'o in mãnilu Em.-Sele.

„Vocea clerulu“ arata procederea intrebuintiata de comisiune intru indeplinirea sarcinei ce i se incredintãse si urmarea ce s'a datu lucrãrei sele, priu urmatórele cuvinte:

„Terminãndu-si lucrarea, dupa ce a consultatu atãtu isvórele monumentale si scripturistice relative la acãsta lucrare, cátu si pe cei mai esperti confrati ai loru din tóte tierile ortodoxe, comisiunea a reusitu a completã unu costumu admirabilu, care nu este decãtu celu vechiu stramosiescu alu clerulu, si astfelu la 17 Novembre, ôrele 4 p. m., l'a infatisiatu cu raportu detaliatu Inaltu Présãntitulu Metropolitu. Cu mici modificatiuni, gasindu-lu cuviinciosu din tóte punctele de vedere, Inaltu Présãnti'a Sea a avutu bunavointia a-i dá inalt'a aprobare, invitãndu totu-deodata si pe d. ministru alu culteloru, care venindu si privindu pe preotii costumati, a remasu incãntatu, urãndu din inima Inaltu Présãntiei Sele sanatate si viétia indelungata, pentru silintiele ce depune spre prosperitatea bisericeii si clerulu românũ.“

* * Regulamentu pentru bãrbi. Epscopulu gr. cat. alu Muncaciulu (Episcopi'a acãsta se tinea odinora

de Metropoli'a gr. or. Albei-Iulia) Ioanu Paszthely a emis unu cerculariu, prin care provóca pre preotii sa-si rada bãrbile, amenintiãndu-i cu pedepse dẽca se voru dovedí neascultatori.

* * Advocatu nou. Ni se tramite spre publicare urmatórele incunoscintiare:

Subscrisulu prin acãsta amu onóre a aduce la cunoscintia onorabilulu publicu, cumca mi-amu deschisu cancelari'a advocatiale in Dev'a, strada Dobolyiana, si primescu procese de ori-ce natura, promitiendu a le elucrá cu cea mai mare promptitudine si esactitate.

Dev'a in 19 Decembre 1876.

Alessiu Olariu,
advocatu in legile civili si cambiali.

Salutãmu pre dlu advocatu nou si-i urãmu succesu!

* * Multiemita publica. Sinodulu parochialu, din parochi'a gr. orient. a Nadesiulu sasescu — ppresbiteratulu Ternavei superiõre — in siedinti'a extraordinaria tîenuta in 24 Octobru st. v. a. c. au aflatu de necesariu a concludẽ sub Nr. prot. 9 infintiarea unei bibliotecii parochiali. Acãsta biblioteca constã astadi din 13 opuri. Reverend. domnu ases. consist. Zachari'a Boiu din Sabiuu binevoi a ne donã doue opuri si anume: „Institutulu de baiet „Moiuru Misa Anastasievici“ din Clejani si notiuni de igien'a privata, ambele de D. R. Cordescu, pe sãm'a amintitei bibliotecii.

Subscrisulu comitetu parochialu, petrunsu de simtiulu de recunoscintia se simte obligatu a-si esprime prin acãsta recunoscintia si multamirile sele cele mai sincere si cordiali, precum si a intregu poporulu, câtra prea stimatulu nostru binefacatoriu.

Din siedinti'a comitetulu parochiei gr. or. a Nadesiulu sasescu, tîenuta la 28 Novembre 1876.

Pentru comitetulu parochialu.

Gerasimu Lupea,
parochu si presied.

* * Congregatiunea comitatensã a comit. Sabiulu de eri s'a suspendatu pe optu dile, din cauza ca elaboratele comisiunei permanente n'au fostu concepte in limb'a statulu. In comisiune nu e nime-neã care sa scie limb'a statulu incãtu sa póta lucrã intr'ensã. Nu scimu asiã dara ce va face comisiunea, cáci in optu dile nu credemu sa fia in stare sa invetie limb'a statulu.

Sciiri telegrafice.

Budapest'a 16 Decembre. Ministrulu presiedute Tisza a declarat in clubulu partidei regimulu, ca dupa serbatorile craciunulu va face propuneri definitive in cestiunea pactulu.

Bucuresci 16 Decembre. Romani'a contrage unu imprumutu fortiatu de 37 miliónẽ de lei.

Constantinopole 16 Decembre. Alu doilea plenipotentiatu austro-ungurescu bar. Calice fu denumitu de conferintia referentu alu proiectulu de reforme in Bosni'a si Erzegovin'a Salisbury referentu alu proiectulu de reforme in Bulgari'a. Serbi'a chiama pre toti barbati capabili de arme pre 22 Decembre. Conferintia principala se incepe in 24 l. c.

Vien'a 18 Decembre. Ministru pres. Auersperg fu primitu Dumineca de Maj. Sea in audientia mai lunga. S'a tratatu de pactu.

Vien'a 18 Decembre. Serbi'a consimte la o investigatiune in afacerea „Radecky“ (unu vaporu austriacu, pre care caletoriau emigranti bulgari cu destinatiunea Galati, de unde aveau sa trãca in patri'a loru; dara la Belgradu desbarcãra cu forti'a, fiindu spriginiti de serbi Red. T. R.) S'a instituitu o comisiune. Pedeps'a cea mai aspra se va dictã celoru culpabili.

Senatulu imperialu austriacu a terminatu si votatu bugetulu.

Belgradu 18 Decembre. Este probabilu ca armistiulu se va prolungi inca alte optu septamãni.

Petersburgu 18 Decembre. „Herold“ declara: concessiunea estrema ce póte face Russi'a puteriloru este ocuparea Bulgariiei cu trupe neutrale.

Constantinopole 18 Decembre. Conferintia preliminarã s'a ocupatu cu cestiunea ocupatiunei. Turci'a perhorresceza ori si care intrare de trupe strãine pre teritoriulu ei. — S'a descoperitu o conjuratiune indreptata asuprã victiei sultanulu.

Constantinopole 18 Decembre. Conferintia preliminarã a reportatu rezultate bune. Salisbury a primitu program'a nobililoru bulgari, care discuta necesitatile politice a le Bulgariiei.

Vien'a 19 Decembre. Exministrulu cav. de Schmerling se silesce in cas'a magistriloru senatulu imperialu a reesi cu o resolutiune, conformu cárei sa se respinga ori-ce sarcini noue p ntru Austri'a.

Belgradu 19 Decembre. S'au trasu mai multe focuri asupr'a principelu Wrede consululu generalu austro-ung., in momentulu cându s'a imbarcatu pre monitorulu austro-ung. „Maros“, ce stã inaintea Belgradulu.

Berlinu 19 Decembre. Bismarck a primitu pre deputat i bulgari.

Burs'a de Vien'a.

Din 8/20 Decembre 1876.

Argintu	113	50
Galbinu	5	95
Napoleonu d'auru (poli)	10	50 1/2
Valut'a nouã imperiala germãna	61	85

Concursu.

Pentru vacant'a parochia de clasa III din comun'a Hundrubechiu, protopresbiteratulu Nocrichiu-Cincu-mare se escrie prin acãsta concursu pâna la 27 Decembre 1876.

Emolumentele suntu :

1. Venitulu de pe portiunea canonica statatóre din 8 jugere, pamentu de aratura si de fenatiu.
2. Dela 47 familii romãni câte un'a ferdela de cucuruza si dela 18 familii neorustici câte o jumetate ferdela, la olalte 56 ferdele.
3. Dela 18 familii neorustici câte un'a di de lucru a 40 cr.
4. Venitele stolare statorite de sinodulu protopresbiterale.
5. Cãte un'a di de claca, obiceiuite cu carulu sãu cu palmele, care impreuna dau unu venitu de 287 fl. 50 cr. v. a.

Pentru restulu la sum'a receruta de a III clasa deocãmdata se afilãza comun'a bisericescã Noustatu cu unu salariu anuale minisnum 130 fl. v. a.

Doritorii de a ocupã acãsta statiune au a-si asterne petitiunile loru instruite in sensulu statutulu organicu, la subscrisulu pâna la terminulu indicatu.

Nocrichiu in 6 Decembre 1876.

In contielegere cu ambele

comitete parochiale

Gregoriu Maieru

(2—3)

Adm. ppresbiterale.

Edictu.

Stanc'a nascuta Giurgiu, maritata dupa Ioanu Traistariu, de religiunea gr. orient. din Resinariu, carea a pai rasitu pre numitulu ei barbatu de cincani si astadi nu se scie dẽca mai traiesce unde se afla, se citãza a se infaciã la subsemnatulu foru matrimonialu, cáci la din contra, dupa trecearea unui anu dela dat'a de mai josu, se va decide asupr'a actiunei barbatulu ei si in absentia ei.

Sibiuu 15 Nov. 1876.

Scaunulu protop. gr. or. alu tract. II alu Sibiuulu.

I. Popescu,

(3—3)

protop.